

**Belediyeler İle İller Bankası
Arasındaki İşlemler**

Erkan KARAARSLAN

www.erkankaraarslan.org

İLLER BANKASININ SERMAYE YAPISI

- **a) İl özel idareleri ve belediyelerin, yıllık gelirleri tahsilatı ile bu idarelere genel bütçe vergi gelirlerinden verilen payların yüzde beşi**

Bu pay bir önceki bütçe yılı içinde elde edilmiş bulunan kesin tahsilat üzerinden hesaplanmaktadır. Ancak hesaplama yapılan tahsilata aşağıda belirtilen kalemlerden yapılan gelir tahsilatları dahil edilmemektedir:

- Her türlü taşınır ve taşınmaz mallarının satış bedelleri,
- Geri alınan paralar,
- Devlet tarafından belli işlere sarf edilmek üzere tahsisen yapılan yardımlar,
- Bayındırlık Bakanlığı emrinde toplanan fonlardan yapılan bağış ve yardımlar,
- Her türlü avanslar ve borçlanmalar,
- Giderlere katılma karşılıkları,
- Geçen yıllardan devreden nakit mevcutları,
- Yatırımlar için ayrılan paralardan artan miktarlar,
- Kanunlarda veya tüzüklerde tahsisi mahiyette kullanılacağı belirtilen paralar.

- b) İl özel idareleriyle belediyelere bağılı tüzel kişiliğı haiz olan veya olmayan ve katma bütçeli idare ve kurumların ve birliklerin, bağılı buldukları idare bütçelerine intikal etmeyen gelirlerinden kazanç vergisi çıktıktan sonra kalan safi kazançlarının **yüzde beşi**;
- c) İl özel idarelerince, arazi ve bina vergileri tahsilatından köy idareleri sermaye payı adı ile ayrılacak **yüzde üçler**;
- d) Bankanın yıllık safi kazancından köy idareleri sermaye payı olarak ayrılacak **yüzde otuzlar**;
- e) Bütçeden veya diğere herhangi bir yerden yapılacak her türlü yardımlar;
- f) Belli bir tahsis yeri gösterilmeksizin veya sermayeye katılmak üzere yapılacak bağışlar;
- g) Özel kanunlarla banka sermayesine eklenmek üzere sağlanacak para ve ayınlar.

a, b, c ve d fıkralarında yazılı sermaye paylarının ayrılmasına esas olacak gelir tahsilatı ve safi kazanç, sonuçları belli olan son bütçe yılı içinde elde edilmiş bulunan tahsilat ile son bilançodaki safi kazançtır. d,e,f,g fıkralarında belirtilen gelirler, banka sermayesi tamamlandıktan sonra, ihtiyat akçesi hesabına geçirilir.

İller Bankası Payı Gelir Kodu

800	05	02			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar
800	05	02	02		Vergi ve Harç Gelirlerinden Alınan Paylar
800	05	02	02	51	Merkezi idare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar

Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Ayrılan Payların Tahsilatının Muhasebeleştirilmesi

Genel bütçe vergi gelirlerinden mahalli idarelere aktarılan paylar mahalli idareler tarafından aşağıdaki şekilde muhasebeleştirilecektir.

Örneğin; Bursa Büyükşehir Belediyesinin banka hesabına, Maliye Bakanlığınca genel bütçe Şubat 2007 vergi gelirleri tahsilatlarından hesaplanan 48.910.000.-YTL payın aktarılmış olduğu anlaşılmıştır. Payın muhasebeleştirilmesine ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

102-Banka Hesabı	48.910.000	●
600-Gelirler Hesabı		48.910.000
<u>05.2.2.51.Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar</u>		
805-Gelir Yansıtma Hesabı	48.910.000	
800-Bütçe Gelirleri Hesabı		48.910.000
<u>05.2.2.51.Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar</u>		

Belediye tarafından İller Bankasından 250.000.-YTL uzun vadeli borç alınmış olup, alınan bu borcun 10.000 YTL'lık kısmı bu yıl içerisinde ödenecektir.

H.Kodu	Hesabın Adı	Borç	Alacak
102-	BANKA HESABI	250.000,0	
	300- BANKA KREDİLERİ HESABI		10.000,0
	400- BANKA KREDİLERİ HESABI		240.000,0

1-a) Genel bütçe vergi gelirleri tahsilatından belediye payı olarak 18.500.-YTL İller Bankası tarafından belediyenin bankadaki hesabına gönderilmiş olup, **gelen tutardan ne kadar kesinti yapıldığı henüz bilinmemektedir.**

H.Ko	Hesabın Adı	Borç	Alacak
102-	BANKA HESABI	18.500,0	
	600- GELİRLER HESABI		18.500,0
805-	GELİR YANSITMA HESABI	18.500,0	
	800- BÜTÇE GELİRLERİ HESABI		18.500,0

b) İller Bankasından gelen yazıdan genel bütçe vergi gelirleri tahsilatından belediye payı olarak 20.000.-YTL tahakkuk etmiş olduğu, bu tutardan 1.000.-YTL borç taksidi kesintisi, 500 YTL da faiz kesintisi yapıldıktan sonra kalan 18.500.-YTL belediyenin bankadaki hesabına gönderildiği anlaşılmıştır.

H.Ko	Hesabın Adı	Borç	Alacak
300-	BANKA KREDİLERİ HESABI	1.000,0	
630-	GİDERLER HESABI (Faiz Gideri)	500,0	
	600- GELİRLER HESABI		1.500,0
805-	GELİR YANSITMA HESABI	1.500,0	
	800- BÜTÇE GELİRLERİ HESABI		1.500,0
830-	BÜTÇE GİDERLERİ HESABI	500,0	
	835- GİDER YANSITMA HESABI		500,0
905-	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	500,0	
	900- GÖN. BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI		500,0

2- Genel bütçe vergi gelirleri tahsilatından belediye payı olarak 20.000.-YTL tahakkuk etmiş olup, bu tutardan 1.000.-YTL borç taksidi kesintisi, 500 YTL da faiz kesintisi yapıldıktan sonra kalan 18.500.-YTL belediyenin bankadaki hesabına gönderilmiştir. (Para geldiğinde ne kadar kesinti yapıldığı biliniyorsa)

H.Kod	Hesabın Adı	Borç	Alacak
102-	BANKA HESABI	18.500,0	
300-	BANKA KREDİLERİ HESABI	1.000,0	
630	GİDERLER HESABI (Faiz Gideri)	500,0	
	600- GELİRLER HESABI		20.000,0
805-	GELİR YANSITMA HESABI	20.000,0	
	800- BÜTÇE GELİRLERİ HESABI		20.000,0
830-	BÜTÇE GİDERLERİ HESABI	500,0	
	835- GİDER YANSITMA HESABI		500,0
905-	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	500,0	
	900- GÖN. BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI		500,0

Devlet Malzeme Ofisinden 20.000 YTL bedelle binek otomobil alınmış olup, tutarı İller Bankası tarafından belediyeye gönderilen paydan iki yılda kesilecektir. (Bu yıl kesilecek olan tutar 10.000 YTL dir.)

H.Kodu	Hesabın Adı	Borç	Alacak
254-	TAŞITLAR HESABI	20.000,0	
	360- ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI		200,0
	300- BANKA KREDİLERİ HESABI		10.000,0
	400- BANKA KREDİLERİ HESABI		9.800,0
830-	BÜTÇE GİDERLERİ HESABI	20.000,0	
	835- GİDER YANSITMA HESABI		20.000,0
905-	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	20.000,0	
	900- GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI		20.000,0

İLLER BANKASI PAYININ MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

www.erkankaraarslan.org

Örnek; Mahalli idare için hesaplanan merkezi hükümet vergi geliri payı toplamı 300.000.- YTL'dir.

- Bu tutardan 1.000.- YTL kredi borcunun ana parası,
- 200.- YTL kredilerden işlemiş faiz borcu, (150 YTL'si geçmiş dönemlere ait; 50.- YTL'si cari döneme ait)
- 1.800.- YTL merkezi hükümete vadesi geçmiş ve taksitlendirilmiş vergi borcu,
- 1.200.- YTL merkezi hükümete vadesi geçmiş vergi borcu,
- 2.100.- YTL SSK Prim Borcu,
- 600- YTL Mahalli İdare Birlikleri Aidatı,
- 23.000.- YTL İller Bankası Payı,
Kesintileri Yapılmıştır.
- Geri kalan 270.100.- YTL belediyenin hesabına aktarılmıştır.

Bu bilgiler ışığında Mahalli idare aşağıdaki kaydı yapacaktır.

www.erkankaraarslan.org

300.01 Banka Kredileri Hesabı	1.000.-	
630.04.02.09.01 Giderler Hesabı	50.-	
381.04.02.09.01 Gider Tahakkukları Hesabı	150.-	
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	1.200.-	
368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı	1.800.-	
361.02.01.02 Ödenecek Diğer Yükümlülükler Hesabı	2.100.-	
630.20.02.07 Giderler Hesabı	600.-	
240.01.03 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	23.000.-	
102 Bankalar Hesabı	270.100.-	
600.05.02.02.51 Gelirler Hesabı		300.000.-
805- Gelir Yansıtma Hesabı	300.000.-	
800.05.02.02.51 Bütçe Gelirleri Hesabı		300.000.-
830.04.02.09.01 Bütçe Giderleri Hesabı	200.-	
830.05.02.05.04 Bütçe Giderleri Hesabı	600.-	
830.07.01.05.51 Bütçe Giderleri Hesabı	23.000.-	
835- Gider Yansıtma Hesabı		23.800.-

SORULAR

- Kayıtları tam doğru yapan bir belediye var mı?
- 240 nolu hesabı kimler çalıştırıyor?
- 830 nolu Bütçe Gideri rakamı doğru mu? Az mı Çok mu kaydedilmiş?
- Muhasebeleştirme Belgesi nedir?
- Ödenekler nereden kullanılır?
- Üç farklı ödenek var bütçeleştirme açısından ne ifade eder?
- Belgeyi kim imzalar?
- Borç envanteri nasıl yapılır?

KREDİ KULLANIMI KAYDI

Kredi alındığında

----- / -----

253- Tesis Makine ve Cihazlar Hs.

300- Banka Kredileri Hs. (Bir yıldan kısa vadede ödenecek kısım)

400- Banka Kredileri Hs. (Bir yıldan uzun vadede ödenecek kısım)

----- / -----

830- Bütçe Giderleri Hesabı

835- Gider Yansıtma Hesabı

----- / -----

Kayı yapılr.

KREDİ MAHSUP KAYDI

Alacağınızdan mahsupla öderken

-----/-----

300- Banka Kredileri Hs. (ana para)

630- Giderler Hesabı (yılı içindeki faiz gideri)

600.04.03.01.01 Gelirler Hes.

-----/-----

805- Gelir Yansıtma Hesabı

80004.03.01.01- Bütçe Gelirleri Hesabı

-----/-----

kaydı yapılır.

- Erkan KARAARSLAN
- info@erkankaraarslan.org